Erfgoedvereniging Heemschut
Commissie Amsterdam
Korenmetershuis
Nieuwezijds Kolk 28
1012 PV AMSTERDAM
amsterdam@heemschut.nl

Het Dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid
p/a Monumenten en Archeologie
t.a.v. [redacted]
per e-mail: [redacted]

Amsterdam, 26 mei 2020

betreft: **zienswijze Gabriel Metsustraat 2-4-6**

Geacht bestuur,

Graag wil Erfgoedvereniging Heemschut een zienswijze indienen op de het voorstel van het Cuypersgenootschap om de panden aan de Gabriel Metsustraat 2-4-6 voor te dragen als gemeentelijk monument.

Met deze brief sluiten wij ons onder andere aan bij de door het Cuypersgenootschap onderschreven monumentale waarden en architectonische kwaliteiten van het in 1900-1901 gebouwde stallen- en woningencomplex op de Gabriel Metsustraat 2-4-6. Gezien de bijzondere typologie, de zeldzaamheid van het type maar ook de relatief gaaf bewaarde architectuur verdient dit blok betere bescherming. Dat dit één van de weinige panden in de Gabriel Metsustraat is die op het moment geen enkele vorm van bescherming biedt, maakt het uitermate kwetsbaar. Het zicht op het Museumplein maakt het echter van groot belang in de stedenbouwkundige context.

Daarnaast willen wij nogmaals de zeer belangrijke cultuurhistorische waarde van het pand onderschrijven. Blijkens de vele aandacht in regionale, landelijke en zelfs internationale pers is het gedachtegoed van Etty Hillesum voor veel mensen nog van groot belang. Dat het pand aan de Gabriel Metsustraat een tastbare herinnering vormt aan dit erfgoed, het is de plek die Hillesum uitvoerig beschrijft in haar dagboek *Het Verstoorde Leven*, maakt het behoud van dit pand des te zwaarwegender. Hoewel [redacted] Architecten in een brief aan uw college schrijft dat zij de overblijfselen van het appartement van Hillesum (in de vorm van 'het kozijnhout van haar kamer') willen hergebruiken in de nieuwbouw zijn wij van mening dat historisch materiaal in ensemble een hogere waarde kent dan het toepassen van alleen dit authentieke raamkozijn in een verder nieuw pand.

Het aanwijzen van panden als monument op basis van cultuurhistorische waarden is wellicht niet gebruikelijk, maar zeker niet onmogelijk. Bij de allereerste inventarisaties van monumentale panden

Erfgoedvereniging Heemschut
Commissie Amsterdam
Korenmetershuis
Nieuwezijds Kolk 28
1012 PV AMSTERDAM
amsterdam@heemschut.nl

die in het begin van de twintigste eeuw werden gemaakt werden juist de cultuurhistorische waarden onderstreept en recentelijk werd bijvoorbeeld de Muur van Mussert om vergelijkbare redenen als rijksmonument aangewezen.

Daarbij is het complex ontworpen door een niet onbelangrijk architect in Amsterdam. A.W. Weissman is ook de ontwerper van het nabijgelegen Stedelijk Museum.

Bovendien is het complex nog in vrij goede staat, goed te restaureren en inwendig te renoveren. Er is geen noodzaak om dit gave ensemble, dat qua hoogte goed aansluit op de belendende percelen in de gevelwand van het Museumplein, te slopen. Bij de door [redacted] voorgestelde volledige herbouw (eigenlijk nieuwbouw met enkele oude gevelelementen) met toevoeging van een extra bouwlaag en onderkeldering gaan niet alleen de oorspronkelijke verhoudingen verloren maar verdwijnt onvermijdelijk ook veel van de authenticiteit. Laat hier behoud gaan voor vernieuwing, een zorgvuldige restauratie voor in feite een vorm van geschiedvervalsing.

Onzes inziens bieden bovengenoemde argumenten voldoende houvast om het pand op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen. Het toestaan van de sloop van Gabriel Metsustraat 2-4-6 zou niet alleen een architectonisch verlies zijn, maar bovendien een belangrijk stuk cultuur-historisch erfgoed uitwissen.

Namens de commissie Amsterdam van Heemschut,
met vriendelijke groeten,

[redacted]rg